
THE ROLE OF THE MEDICAL NURSE IN THE CARE AND TREATMENT OF PATIENTS IN INTENSIVE CARE

Grofina Ristova

HS “Jane Sandanski”, Shtip, Republic of N. Macedonia

Tamara Koceva

HS “Jane Sandanski”, Shtip, Republic of N. Macedonia

Gordana Panova

Faculty of Medicine, University “Goce Delchev”, Shtip, Republic of N. Macedonia,
gordana.panova@ugd.edu.mk

Abstract: Introduction: Intensive care is an expensive medical procedure or third, fourth and fifth level of health care that is performed on a patient after resuscitation and re-establishment of cardiac arrest, severe trauma, more complex surgery, and the patient's conscious state in a specially equipped facility. wards - in the hospital wards and the emergency medicine clinic. Contemporary Intensive Care Medicine deals with the treatment of the most difficult patients or "critical conditions at risk of life and those who currently stabilize vital functions but may at any time deteriorate.

The purpose of this paper is to present the care, education and treatment of patients in an intensive room at Acibadem Sistina Hospital. During the period (2014-2018)

Materials and methods: Archived data from Acibadem Sistina Clinical Hospital - in the intensive care unit. Data on total number of patients in the intensive care unit over a period of 5 years (2014-2018): Consulted part of the staff: nurses, anesthesiologists, physiotherapists and doctors who have excellent knowledge and experience with severely ill patients, and the data obtained are presented graphically, tabularly and numerically.

Results and Discussion: Data obtained from the Acibadem Sistina Hospital in the Intensive Care Unit Skopje show that over the years the number of patients in the intensive care unit is increasing, in 2018 the number of these patients is the highest and 81 while women there are 42 and men 39, which is a large number for a private hospital. In previous years the number was lower and in 2015 there were 40 patients out of which 26 were men and 14 were women. the treatment and care of these patients besides being very attentive, with protective equipment since such patients can easily become infected due to low immunity, the patients themselves require the care of a professional team and trained nurses who perform their top and highest quality work in medicine.

Conclusion: Intensive care is an expensive medical procedure or third, fourth and fifth level of health care performed on a patient after resuscitation and re-establishment of cardiac arrest, severe trauma, more complex surgery and unconscious patient situation, in specially equipped wards - in the hospital wards and the emergency medicine clinic.

Keywords: intensive care, monitoring, critical care, emergency medicine

УЛОГАТА НА МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ ПРИ ТРЕТМАН И НЕГА НА БОЛНИ ВО ИНТЕНЗИВНА СОБА

Грофина Ристова

Средно медицинско училиште Јане Сандански, Штип, Република С. Македонија

Тамара Коцева

Средно медицинско училиште Јане Сандански, Штип, Република С. Македонија

Гордана Панова

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Република С. Македонија, gordana.panova@ugd.edu.mk

Апстракт: Вовед: Интензивната нега е скапа медицинска процедура или трето, четврто и петто ниво на здравствена заштита што се врши на пациент по реанимација и повторно воспоставување на срцев удар, тешка траума, покомплексна операција и свесна состојба на пациентот во специјално опремена установа. одделенија - во болничките одделенија и клиниката за итни случаи. Современата медицина за интензивна нега се занимава со третман на најтешките пациенти или „критични состојби со ризик од живот и оние кои во моментот ги стабилизираат виталните функции, но може во секое време да се влошат.

Целта на овој труд е да се претстави грижата, образованието и третманот на пациенти во интензивна просторија во болницата „Ацибадем Систина“. Во периодот (2014-2018)

Материјали и методи: Архивирани податоци од Клиничката болница „Ацибадем Систина“ - во одделот за интензивна нега. Податоци за вкупниот број на пациенти во единицата за интензивна нега во период од 5 години (2014-2018): Консултиран дел од персоналот: медицински сестри, анестезиолози, физиотерапевти и доктори кои имаат одлично знаење и искуство со тешко болни пациенти, како и податоците добиените се прикажани графички, табеларно и нумерички.

Резултати и дискусија: Податоците добиени од болницата „Ацибадем Систина“ во единицата за интензивна нега Скопје покажуваат дека со текот на годините се зголемува бројот на пациенти во единицата за интензивна нега, во 2018 година најголем е бројот на овие пациенти и 81 додека жени има 42 и мажи 39, што е голем број за приватна болница. Во претходните години бројот беше помал и во 2015 година имаше 40 пациенти од кои 26 мажи и 14 жени. третманот и грижата за овие пациенти покрај тоа што се многу внимателни, со заштитна опрема бидејќи таквите пациенти лесно можат да се заразат заради низок имунитет, самите пациенти бараат грижа од стручен тим и обучени медицински сестри кои вршат своја врвна и највисок квалитет на работа во медицината .

Заклучок: Интензивната нега е скапа медицинска процедура или трето, четврто и петто ниво на здравствена заштита извршена на пациент по реанимација и повторно воспоставување на срцев удар, тешка траума, покомплексна операција и несвесна состојба на пациентот, во специјално опремени одделенија - во болничките одделенија и клиниката за итни случаи.

Клучни зборови: интензивна нега, следење, критична нега, медицинска помош

ВОВЕД

Интензивна нега е скапа медицинска процедура или трето, четврто и петто ниво на здравствена заштита, што се врши над болниот пациент по завршувањето на реанимација и повторното воспоставување на срцевиот застој, тешка траума, посложена операција и несвесна ситуација на пациентот, во специјално опремени одделенија - во болничките одделенија и клиниката за итна медицина.

-Современата интензивна медицина се занимава со лекување на најтешките пациенти или "критични состојби на кои што животот им е во ризик и оние кои во моментот ги стабилизираат виталните функции но во секое време може да дојдат до влошена состојба. Таквите тешки пациенти бараат континуиран мониторинг, нега и третман. Интензивната медицина своите методи на лекување ги спроведува во единиците за интензивна нега каде што располага со специјално обучени експерти, кои во текот на нивната работа користат специјализирана опрема за континуирано следење на многу физички фактори . медицинските сестри имаат важна улога при нега и третман на болните пациенти посебно на болните во интензивна соба бидејќи таму е потребно поголемо внимание и целосна посветеност како и голем професионализам во улогата на својата дејност. Прогресивна здравствена нега е систем на болничка организација во кој единечната структура на пациентот се базира на сериозноста на состојбата и ризикот за животот на пациентите и интензитетот на неговите потреби за лекување и нега.

Прогресивната грижа е флексибилен организациски систем на медицинска грижа и нега на пациентите, во кој архитектонските и технолошките решенија создаваат можности за обезбедување на основните нивоа на нега.

ТРИЈАЖА НА ПАЦИЕНТИ ЗА ИНТЕНЗИВНА НЕГА

-Појдовна точка за тријажата на пациент за интензивна нега не е неговата дијагноза на болеста туку

- Степенот на ранливост на пациентот и сериозноста на неговата состојба

- Бројот и сложеноста на интервенциите и времето потребно за нивна успешна имплементација, со цел да се постигнат врвни резултати во третманот и грижата.

-Нивоа на интензивна нега во рамките на прогресивна медицинска нега

-Во секојдневната клиничка пракса најчесто се користат следните три нивоа (II, III и IV степен) на медицинска нега:

ПОЛУИНТЕНЗИВНА НЕГА (ВТОР СТЕПЕН НА ПРОГРЕСИВНА НЕГА)

Полуинтензивната нега како составен дел на модерен третман и континуирана нега на пациенти вклучува лица:

- Кои немаат јасно сочувана свест, која покажува дезориентација, агресивно однесување и халуцинации,
- За кого виталните знаци се контролираат на 3-6 часа,

- Кај кој, крварењето е под контрола, но потребен е зголемен мониторинг,
- Огранично подвижен, кој бара помош за хранење,
- Кај којшто постои нарушување на дишењето,
- Кому му е потребна помош од други луѓе, односно зависи од туѓата помош, на кој што му е одреден соодветен медицински третман.

ИНТЕНЗИВНА НЕГА (ТРЕТ СТЕПЕН НА ПРОГРЕСИВНА НЕГА)

Интензивната нега е составен дел на модерен третман и континуирана нега на пациентите:

- Со квантитативни / квалитативни нарушувања на свеста,
- кај пациентите без свест (коматурни состојби),
- кај пациентите кај кои е потребна контрола на виталните знаци на секои два часа,
- кај пациентите кај кои постои акутно крварење или знаци на постоечко крварење,
- кај пациент кој е неподвижен и бара помош од други, хранење со природни или вештачки средства (т.е. парентерална * што бара интензивен медицински третман во болни единици или на кој му е даден соодветен медицински третман.

СПЕЦИЈАЛНА ИНТЕНЗИВНА НЕГА (ЧЕТВРТИ СТЕПЕН НА ПРОГРЕСИВНА НЕГА)

Специјалната интензивна нега е дел од модерен третман и континуирана нега на пациентите:

Која е повеќе од 48 часа несвесно, кај кого постои акутно крварење,

Со витални знаци секој час,

Кај пациенти кај кои континуирано се дава кислород, трансфузија на крв, кристалоидна инфузија или терапија со лекови,

Каде е потребен посебен медицински третман во простории со посебна грижа.

ОСНОВНИ НАЧЕЛА НА ИНТЕНЗИВНА НЕГА

И покрај сите мерки што се преземаат за лекување на пациентите во болниците, ризикот од смрт кај одредени пациенти постојано се зголемува, што е главната причина што тие се примени во ОИИ со цел да се надмине состојбата на таквиот пациент. Оваа група на пациенти ги вклучува оние кои имаат потреба од интензивна нега поради:

Хемодинамска нестабилност на хипертензија или хипотензија)

Неможност за одржување на функцијата на дишните патишта

Доволно дишење (употреба на верижна вентилација)

Акутна бубрежна инсуфициенција

Потенцијално загрозување на срцевите аритмии

Целокупното влијание на нарушувањата на функцијата на повеќе органи.

Кај пациенти со пост-операција, поради горенаведената поддршка, најчесто во првите часови по големите операции, кога пациентите се нестабилни за примање во единицата за полуинтензивна нега.

ПЛАНИРАЊЕ НА ЗДРАВСТВЕНА НЕГА

Планирањето на здравствена нега подразбира поставување на приоритети и постигнување на поставените цели:

Приоритизација - На приоритизацијата најчесто се влијае мислењето и општата состојба на пациентите, како и: персоналот, времето, материјалните и другите услови во кои се спроведува здравствената заштита. Давањето приоритет на еден проблем не значи дека мора целосно да се реши пред да се земат предвид други проблеми.

Поставување на цели - една од најважните задачи во планирањето на здравствената заштита. Ова се кратки и концизни изјави кои ги дефинираат очекуваните промени во одговорите на корисниците на здравствениот проблем или друга животна ситуација. Тие го претставуваат саканиот и / или можен крај (исход) врз основа на избраната стратегија и план за грижа.

МУЛТИДИЦИПЛИНАРЕН ПРИСТАП

Одделот за интензивна нега е воден од професионален и искусен доктор анестезиолог, реаниматолог, а во тимот се вклучени специјално едуцирани и искусни медицински сестри. Бидејќи овие пациенти имаат заболувања или состојби на повеќе органи, задолжителен дел од тимот се и специјалисти од повеќе области, како: кардиолог, нефролог, невролог, трансфузиолог, ендокринолог, микробиолог и нутриционист. Целиот

овој тим се грижи да го одржи во живот пациентот и да го излекува. „Добрата екипираност од повеќе специјалисти е еден од најважните сегменти за да ги исполните сите светски критериуми за современо интензивно лекување. Мултидисциплинарниот пристап, каде се вклучени повеќе специјалисти овозможува повисок процент на излекувани пациенти, а со тоа и помала смртност.

Строги протоколи на работа

Медицинската опрема која се користи во единиците за интензивно лекување е најсовремена и скапа, оттука и самото лекување во овие единици каде се одржува и спасува нечиј живот бара повеќе финансиски средства. Во оваа единица ќе сретнете најсовремена апаратура за мониторинг на виталните функции, респиратори кои помагаат во одржувањето на дишната функција, машини за дијализа, дефибрилатори до специјални водени кревети и воздушни душеци. Бројните апарати кои се користат во интензивна нега може да бидат застрашувачки за пациентот и неговите блиски, но тие се неопходни за одржувањето во живот на критично болните. На овој оддел секојдневно може да се види колку напредната технологија во медицината може да стори за да се спаси човечки живот и покрај опремата важен сегмент е и спроведување строги протоколи на работа, кои пред сè се однесуваат на намалување и спречување на ширењето на интрахоспитални инфекции.

Медицинската опрема која се користи во единиците за интензивно лекување е најсовремена и скапа, оттука и самото лекување во овие единици каде се одржува и спасува нечиј живот бара повеќе финансиски средства. Во оваа единица ќе сретнете најсовремена апаратура за мониторинг на виталните функции, респиратори кои помагаат во одржувањето на дишната функција, машини за дијализа, дефибрилатори до специјални водени кревети и воздушни душеци. Бројните апарати кои се користат во интензивна нега може да бидат застрашувачки за пациентот и неговите блиски, но тие се неопходни за одржувањето во живот на критично болните. На овој оддел секојдневно може да се види колку напредната технологија во медицината може да стори за да се спаси човечки живот и покрај опремата важен сегмент е и спроведување строги протоколи на работа, кои пред сè се однесуваат на намалување и спречување на ширењето на интрахоспитални инфекции.

Поддршка од најблиските, дел од третманот

За овие пациенти многу е важна поддршката од фамилијата, особено кога при посетата ќе го слушнат нивниот глас или ќе го почувствуваат нивниот допир. Важно е пациентите и нивните најблиски континуирано да се информираат за состојбата и текот на лекувањето, а, секако, и за продолжувањето на лекувањето дома, по испишување од болница. Секој пациент по напуштање на Одделот за интензивна нега се подготвува и едуцира во однос на домашното лекување: кои лекови да ги прима, во која доза, на кој начин и во кое време да ги зема, каква диета треба да применува, како да се справи со болката, како да ги негува сопствените рани, како да се заштитат од инфекција, кои вежби треба да се практикуваат во текот на заздравувањето или како да ги користат помагалата за рехабилитација.

Главна цел на мојот дипломски труд е да ја претставам негата „едукацијата и третманот на болните во интензивна соба во Клиничка болница „Ацибадем Систина“- Одделот за интензивна нега .

- да се даде приказ за болните пациенти во интензивна соба според нивната возраст
- да претставам како изгледа негата, едукацијата и третманот на болните во интензивна соба
- Земено се податоци за вкупен број на болни во интензивна соба во претходните 5 години (2014-2018 година):

МАТЕРИЈАЛИ И МЕТОДИ

Користени се архивски податоци од Клиничката болница „Ацибадем Систина“-во одделот за интензивна нега. Земено се податоци за вкупен број на болни во интензивна соба во период од 5 години (2014- 2018 година): Направена е консултација со дел од вработените: медицинските сестри, анестезиолози, физиотерапевти и докторите кои имаат одлично познавање и искуство со тешко болни пациенти, и добиените податоци се прикажани графички, табеларно и нумерички.

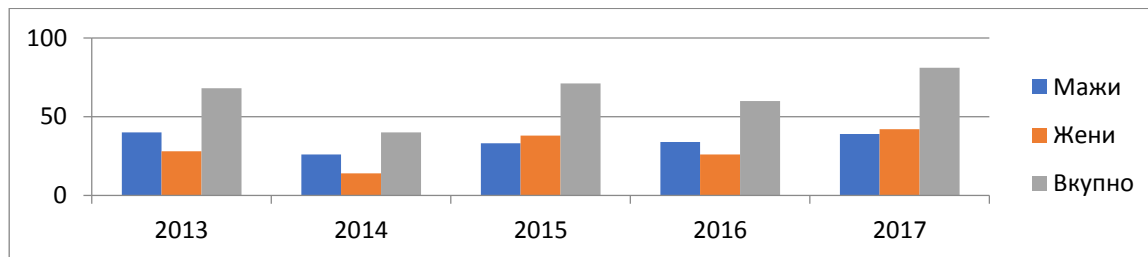
РЕЗУЛТАТИ

Во Клиничка болница „Ацибадем Систина“- Одделот за интензивна нега се земено податоци за вкупен број на болни во интензивна соба од 2014- 2018 година), и се претставени поодделно.

Во 2014 година имало 68 пациенти. Во 2015 година имало 40, 2015 имало 71, 2016 се 60 и 2018 година биле 81 пациент.

Табела 1. Вкупен број болни пациенти во интензивна нега 2014-2018 година според пол

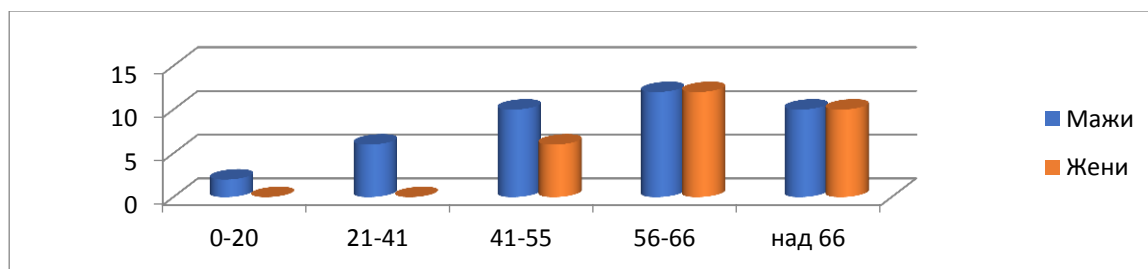
Година	Мажи	Жени	Вкупно
2014	40	28	68
2015	26	14	40
2016	33	38	71
2017	34	26	60
2018	39	42	81

Графикон 1. Вкупен број болни пациенти во интензивна нега 2014-2018 година според пол

Табела 2 Вкупен број на пациенти на интензивна нега според возраста за 2014 година

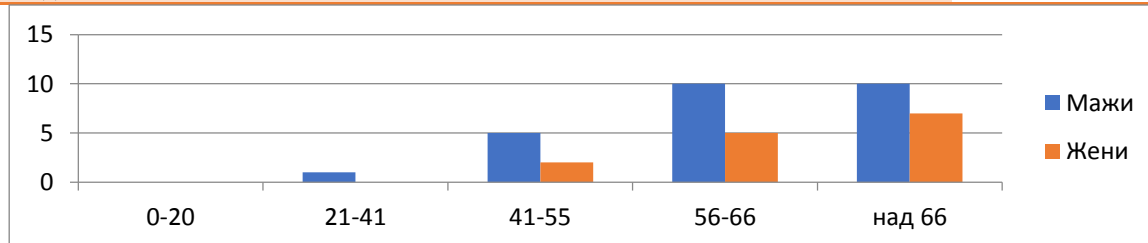
Години	Мажи	Жени	Година
0-20	2	/	2014
21-41	6	/	
41-55	10	6	
56-66	12	12	
Над 66	10	10	

Графикон 2 Вкупен број на пациенти на интензивна нега според возраста за 2014 година

Табела 3 Вкупен број на пациенти на интензивна нега според возраста за 2015 година

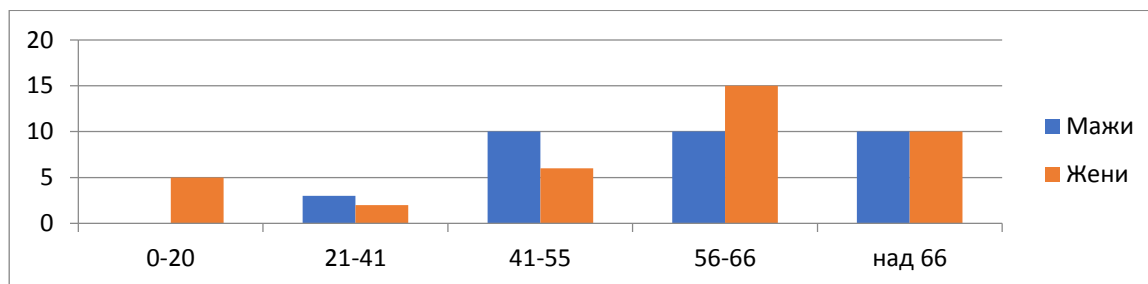
Години	Мажи	Жени	Година
0-20	/	/	2015
21-41	1	/	
41-55	5	2	
56-66	10	5	
Над 66	10	7	

Графикон 3 Вкупен број на пациенти на интензивна нега според возраста за 2015 година

Табела 4 Вкупен број на пациенти на интензивна нега според возраста за 2016 година

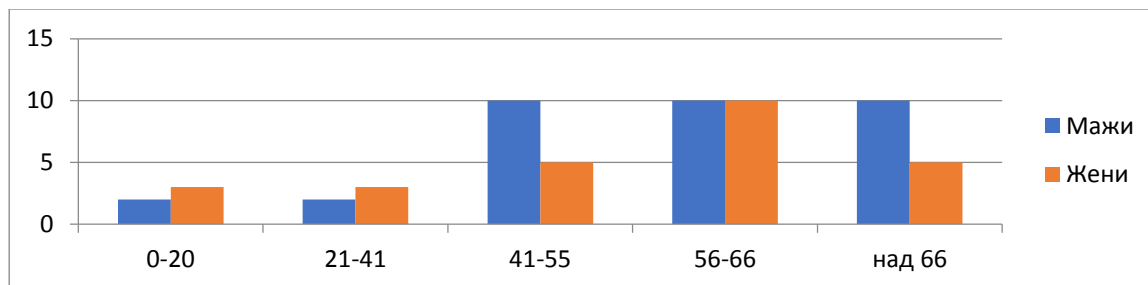
Години	Мажи	Жени	Година
0-20	/	5	2016
21-41	3	2	
41-55	10	6	
56-66	10	15	
Над 66	10	10	

Графикон 4 Вкупен број на пациенти на интензивна нега според возраста за 2016 година

Табела 5 Вкупен број на пациенти на интензивна нега според возраста за 2017 година

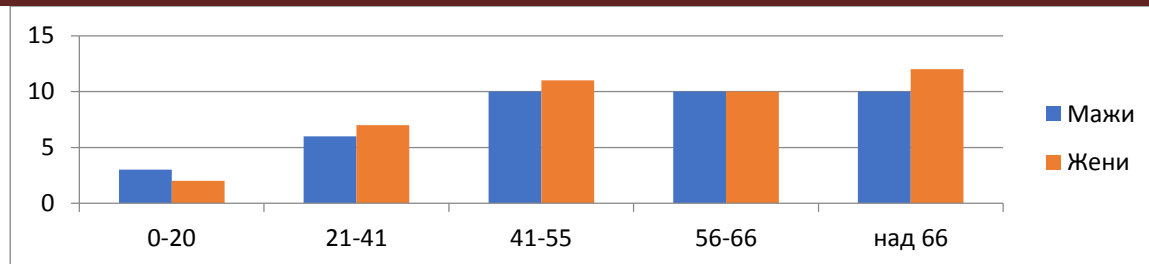
Години	Мажи	Жени	Година
0-20	2	3	2017
21-41	2	3	
41-55	10	5	
56-66	10	10	
Над 66	10	5	

Графикон 5 Вкупен број на пациенти на интензивна нега според возраста за 2017 година

Табела 6 Вкупен број на пациенти на интензивна нега според возраста за 2018 година

Години	Мажи	Жени	Година
0-20	3	2	2018
21-41	6	7	
41-55	10	11	
56-66	10	10	
Над 66	10	12	

Графикон 6 Вкупен број на пациенти на интензивна нега според возраста за 2018 година

ДИСКУСИЈА

Според наведените податоци добиени од болницата Ацибадем Систина во Скопје на одделот за интензивна нега, може да се заклучи дека со текот на годините бројот на пациенти во интензивна соба се зголемува, во 2018 година бројот на овие пациенти е најголем и тоа 81 додека жени се 42 а мажи се 39 што е голема бројка за во приватна болница. Во претходните години е помал бројот и во 2015 вкупно изнесува 40 пациенти од кои 26 се мажи а 14 се жени . третманот и негата на овие пациенти освен што треба да биде со големо внимание, со заштитна опрема бидејќи многу лесно може да се инфицираат ваквите пациенти поради нискиот имунитет, самите пациенти си бараат нега од професионален тим и обучени медицински сестри кои ја вршат врвно и квалитетно својата работа во медицината.

ЗАКЛУЧОК

Интензивна нега е скапа медицинска процедура или трето, четврто и петто ниво на здравствена заштита, што се врши над болниот пациент по завршувањето на реанимација и повторното воспоставување на срцевиот застој, тешка траума, посложена операција и вессвесна ситуација на пациентот, во специјално опремени одделенија - во болничките одделенија и клиниката за итна медицина. Целта на интензивната нега е постојан надзор, со внимателно следење и понатамошен третман, пред се да се спречи оштетување на мозокот и средните исхемични лезии на други органи, а потоа со самото стабилизирање на ситуацијата, да се откријат и можните, основни причини, со кои може да се доведе до срцев удар и други витални функции. Може да се заклучи дека со текот на годините бројот на пациенти во интензивна соба се зголемува, во 2018 година бројот на овие пациенти е најголем и тоа 81 додека жени се 42 а мажи се 39 што е голема бројка за во приватна болница. Во претходните години е помал бројот и тоа во 2015 вкупно изнесува 40 пациенти од кои 26 се мажи а 14 се жени , третманот и негата на овие пациенти освен што треба да биде со големо внимание, со заштитна опрема бидејќи многу лесно може да се инфицираат ваквите пациенти поради нискиот имунитет, самите пациенти си бараат нега од професионален тим и обучени медицински сестри кои ја вршат врвно и квалитетно својата работа во медицината. Интензивната нега е гранка на медицината што се за- нимава со дијагноза и управување со состојби кои се опасни по живот. Тука спаѓаат пациенти кои имаат сериозни повреди, како политраума, каде се повредени повеќе органи и системи, со опструирани дишни патишта, повреди на граден кош со сериски фрактури на ребра, акутно бубрежно затајување, потенцијално смртоносни срцеви аритмии, кумулативните ефекти на откажување на повеќе органи по сериозни инфекции кои се нарекуваат сепса. Исто така, интензивна нега се спроведува по голема операција кога се смета дека пациентот е премногу нестабилен.

КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

- Jolic, M., Vicovac, Lj., Djordzevic, D., (1984) Opšta i specijalna nega bolesnika, Medicinska knjiga Beograd-Zagreb, 1984.
- Stefanovic, S., (1982) Interna medicina, Medicinska knjiga Beograd-Zagreb, 1982.
- Бархаш П. А., (2010) Нега на болен и медицинска техника, Табернакул, Скопје, 2010
- Панова, Г., (2010) Медицинска етика со деонтологија, УГД-Штип, 2010
- Крстиќ А., (2005) Нови содржини на сестринската работа, Медицински факултет, Белград, 2005
- Ликар, Д., (2000) Општа и специјална нега на болен, Табернакул, Скопје, 2000
- Превентивна здравствена нега, Табернакул, Скопје, 2011
- Фучкар Г., (2007) Процес на здравствената нега, Здравствена школа-Загреб, 2007